

Basala hygienrutiner och klädregler

Innehållsansvarig: Vårdhygien för primärvårdsverksamheter i Västra Götalandsregionen

Denna rutin vänder sig till: Primärvårdsverksamhet inom Västra Götalandsregionen

Revideringar i denna version

Rutinen har reviderats och är ett komplement till Vårdhandboken.

Läs först avsnitt "Basala hygienrutiner" i Vårdhandboken för grundinformation.

[Vårdhandboken basala hygienrutiner och klädregler](#)

Bakgrund och syfte

Basala hygienrutiner är den enskilt viktigaste åtgärden för att förebygga vårdrelaterade infektioner och förhindra smittspridning i vården. De ska därför alltid tillämpas av alla som deltar i patientnära och vårdrelaterat arbete.

Patientnära arbete innebär arbete när patient undersöks, behandlas eller vårdas. Vårdrelaterat arbete innebär t.ex. hantering av rent gods, städning, arbete i läkemedelsrum, desinfektionsrum eller avdelningskök.

I basala hygienrutiner ingår

Arbetskläder, handdesinfektion, skyddsutrustning samt punktdesinfektion

Arbetsbeskrivning

Förutsättningar för att tillämpa basala hygienrutiner

Material och utrustning som ingår i basala hygienrutiner ska finnas lätt tillgängligt och nära arbetsområdet.

Händerna och underarmar ska ha hel hud eftersom skadad hud utgör hinder för desinfektion.

Arbetskläder

- Ska användas av all personal i patientnära och vårdrelaterat arbete
- Ska vara kortärmade som slutar ovanför armbågen
- Ska bytas dagligen och om de blir förorenade.

Handdesinfektion och handtvätt

Handdesinfektion ska göras **före** och **efter** alla vårdmoment, före och efter användning av handskar, före rent och efter orent arbete samt efter handtvätt.

Handtvätt: Tvätta händerna när de är synligt smutsiga eller känns kladdiga, efter omvårdnadsarbete med diarré eller kräkning, samt före livsmedelshantering.

Skyddsutrustning

Stänkskydd

Långt visir alternativt munskydd märkt med IIR och skyddsglasögon ska användas för att skydda ansiktet vid risk för stänk av kroppsvätskor.

Plastförkläde

Engångsplastförkläde ska användas när det finns risk för stänk av kroppsvätskor.

Skyddshandskar

Skyddshandskar ska användas vid arbetsmoment med risk för kontakt med kroppsvätskor för att mängden mikroorganismer på handen ska minska och därmed förbättra effekten av efterföljande handdesinfektion. Efter arbetsmomentet tas handskarna av och handdesinfektion görs.

Punktdesinfektion

Punktdesinfektion innebär att ytor och föremål smittrenas med ytdesinfektionsmedel efter förorening av kroppsvätskor.

Läs avsnitt [städning och rengöring](#) i Vårdhandboken.

Avvikelsehantering

Avsteg från rutinen dokumenteras i MedControl PRO eller i befintligt avvikelsehanteringssystem.

Ansvar

Linjechefer ansvarar för att denna rutin är känd samt följs av alla medarbetare.

Kunskapsöversikt

[Basal hygien i vård och omsorg](#) Socialstyrelsens författningssamling SOSFS 2015:10

[Att förebygga vårdrelaterade infektioner i vården. Ett kunskapsunderlag.](#) Socialstyrelsen 2006 (art nr 2006-123-12)

[Basala hygienrutiner och klädregler.](#) Vårdhandboken.

[Städning och rengöring](#) Vårdhanboken

[Smittrisker.](#) Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 2018:4

Arbetsgrupp

Vårdhygien för primärvårdsamverksamheter i Västra Götaland.